

De viktigaste förslagen

Ny temporär lag om ett incitamentsystem för skogsbruket

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om ett incitamentsystem för skogsbruket. Den gällande temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk är från 2015. Den kommande EU:s reformen av reglerna för statligt stöd har utgjort utgångspunkt för lagberedningen. Det föreslås att lagen ska innehålla bestämmelser om de centrala villkoren för beviljande av stöd för skogsbruket. Det föreslås också att lagen ska innehålla bemyndiganden för statsrådet och delvis också för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser genom förordning.

Det föreslås att incitamentsystemet ska innehålla följande stöd: stöd för vård av plantbestånd och ungskog, stöd för vitaliseringsgödsling, stöd för vårdplan för torvmarksskog, stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, stöd för skogsbrukets vägnät, miljöstöd samt stöd för vård av skogsnaturen och hyggesbränning.

Målet med vården av plantbestånd och ungskog är att styra till rättidig skogsvård oberoende av skogsodlingsmetoden. Dessutom kan stöd beviljas för uppsamling av klenvirke som fällt i samband med vård av plantbestånd och ungskog. Stödet ska beviljas i form av mindre betydelse stöd efter att arbetet utförts. Det föreslås att det i stöd villkoren ska ställas krav på trädbeståndets längd och täthet efter vårdåtgärderna. Små områden ska kunna lämnas i naturtillstånd. Ett villkor för uppsamling av klenvirke är ett krav på mängden uppsamlat virke. Död ved får inte samlas in.

Syftet med vitaliseringsgödslingen är att förbättra näringsbalansen och att öka skogarnas tillväxt och koldioxidupptaget. För vitaliseringsgödsling ska stöd kunna beviljas för gödsling av torvmarker med aska och för områden där det råder brist på bor i marken. Ett nytt inslag i stöd villkoren är att kraven på växtplatser kommer att ersättas med minimikrav på trädbeståndet.

Enligt förslaget ska stödet för vård av torvmarksskog ersättas med ett stöd för en vårdplan för torvmarksskog och ett stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog. Målet är att främja och öka sådan planering av vårdåtgärder i torvmarksskogar som beaktar helheten och har flera mål samt genomförandet av sådana åtgärder på myrmarksområden eller deras delavrinningsområden. Stödet kan beviljas för en sådan plan för vård av torvmarksskog som innehåller planering av åtgärder som behövs med tanke på vattenvården och utredning av naturvärden samt planering av minst två andra behövliga skogsvårdsåtgärder. I planen ska förbättrandet av förutsättningarna för virkesproduktion, vattenvården, begränsningen av klimatförändringar och skyddet av den biologiska mångfalden samordnas. Dessutom kan stöd beviljas för genomförande av vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar. Beaktansvärt är att stöd i fortsättningen inte kan beviljas för rensning av diken.

Skogsbrukets vägnät föreslås omfatta grundlig förbättring av skogsvägar och byggande av nya skogsvägar. Målet är att säkerställa att skogsvägsnätet kan användas året om som en del av det lägre vägnätet. Villkoren för beviljande av stöd föreslås i stort vara de samma som i dag. Nytt är att stöd också ska kunna beviljas för ett projekt som innebär grundläggande förbättring på en enskild fastighet.

Syftet med miljöstödet och vården av skogsnaturen är att främja den biologiska mångfalden i ekonomiskogar. Vid beräkning av miljöstödet belopp iakttas samma principer som i dagens läge. Dessutom kan det för död ved betalas incitamentsersättning till högst 20 procent av miljöstödet belopp. De åtgärder som stöds när det gäller vård av skogsnaturen är i huvudsak desamma som stöds i dagens läge. Nytt är att stöd för vård av skogsnaturen ska kunna betalas inte bara för projektstöd som skogscentralen utlyser utan också på ansökan av markägare.

Hyggesbränning är enligt förslaget en ny typ av arbete. Hyggesbränning främjar biologisk mångfald genom att skapa livsmiljöer som är lämpliga för organismer som är beroende av bränd ved. En förutsättning för detta är att man lämnar kvar sparträd i skogsavsnitt som ska förnyas och bränner dem.

Vård- och underhållsskyldigheten ska enligt förslaget vara mer omfattande än i dagens läge. Skyldigheten hänför sig till stöden för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder i torvmarksskog och byggande av vägar på dikesrenar, byggande av skogsvägar, vård av skogsnaturen och hyggesbränning. Skyldigheten föreslås gälla i tio år. När det gäller vård av plantbestånd och ungskog föreslås skyldigheten dock gälla i sju år. Finansiering enligt den föreslagna lagen får inte användas för de arbeten som omfattas av skyldigheten.

Det föreslås att bestämmelser om stödbeloppet ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Stödbeloppet kan specificeras enligt område på basis av de skogsekonomiska förhållandena, de administrativa gränserna, antalet fastigheter som deltar i projektet eller projektets areal och beroende på om det är fråga om ett projekt som gäller en enskild gårdsbruksenhet eller ett samprojekt. Det föreslås att stödet ska beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna eller på kalkylmässig grund. I lagen ska det föreskrivas om det maximala stödbelopp som kan beviljas per stödmottagare för ett projekt. Nytt är att stödet för vård av plantbestånd och ungskog ska beviljas som stöd av mindre betydelse stöd. Ett företag kan få högst 200 000 euro i mindre betydelse stöd under tre beskattningsårs tid. När mindre betydelse stöd beviljas ska man vid beräkningen av nämnda maximala stödbelopp beakta den definition av företag som gäller i fråga om reglerna för statligt stöd och där det fästs vikt vid mindre betydelse stöd som företag som är i stödmottagarens ägo och besittning får.

På beviljande, utbetalning, tillsyn och andra motsvarande aspekter ska utöver den föreslagna lagen i regel även statsunderstödslagen tillämpas.

Liksom den gällande lagen ska också den föreslagna lagen vara temporär. Det stöd för vård av plantbestånd och ungskog som ingår i lagförslaget ska genomföras som mindre betydelse stöd. Till övriga delar ska stödsystemet anmälas till kommissionen med stöd av riktlinjerna för statligt stöd till jord- och skogsbrukssektorn och landsbygdsområden. Stödsystemet ska vara i kraft i sju år.

Lagförslag om ändring av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

Den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk är i kraft till utgången av 2023. Det är viktigt för aktörerna inom skogsbranschen att i tid få information om när ansökningarna och tilläggsutredningarna ska lämnas in när lagstiftningen i fråga snart kommer att upphöra att gälla. Därför föreslås det att den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk ändras så att det i lagen föreskrivs om tidsfristerna för inlämnande av ansökningar och tilläggsutredningar.